

Informe 4/2004-IP

Ajuntament d'Ascó

Exercici 2002

**Sindicatura de Comptes
de Catalunya**

Sindicatura de Comptes
de Catalunya

El secretari general

RAFAEL MORALES i ROSALES, secretari general en funcions de la
Sindicatura de Comptes de Catalunya,

C E R T I F I C O:

Que a Barcelona, el dia 24 de març de 2004, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, Il·ltre. Sr. Joan Colom i Naval, amb l'assistència dels síndics Sra. Montserrat de Vehí i Torra, Sr. Agustí Colom Cabau, Sr. Jacint Ros i Hombravella, Sr. Alexandre Pedrós i Abelló, i Sr. Enric Genescà i Garrigosa, actuant-hi com a secretari el secretari general en funcions de la Sindicatura, Sr. Rafael Morales i Rosales, amb deliberació prèvia s'acordà aprovar l'informe de fiscalització 4/2004-IP, relatiu a l'Ajuntament d'Ascó, exercici 2002, del qual era ponent el síndic Sr. Josep M. Carreras i Puigdengolas.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquest certificat, amb el vistiplau del síndic major.

Barcelona, 3 de maig de 2004

Vist i plau
El síndic major

Joan Colom i Naval

ÍNDEX

ABREVIACIONS	6
1. INTRODUCCIÓ.....	7
1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME	7
1.2. OBJECTE I ABAST	7
1.3. METODOLOGIA I LIMITACIONS	7
2. INTRODUCCIÓ A L'ENS FISCALITZAT	7
3. FISCALITZACIÓ REALITZADA	8
3.1. CASAL DE LA GENT GRAN.....	8
3.2. EDIFICI NAU INDUSTRIAL	9
3.3. ARRANJAMENT ACCÉS NORD. FASES I – II	11
3.4. PRIMER: ARRANJAMENT I ASFALTATGE DEL CAMÍ D'ACCÉS AL CASTELL DES DE LA DEPURADORA. SEGON: ARRANJAMENT I ASFALTATGE DEL CAMÍ DE PLANTAPILES OEST. TERCER: ARRANJAMENT I ASFALTATGE DEL CAMÍ DE PLANTAPILES DES DE LA DEPURADORA FINS A LA CARRETERA DE LA FATARELLA.....	12
3.5. ARRANJAMENT DE L'ESPAI LLIURE, SITUAT ENTRE ELS CARRERS SANTO DOMINGO I CASTELL	13
4. CONCLUSIONS.....	14
4.1. OBSERVACIONS	14
4.2. RECOMANACIONS.....	15
5. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS.....	15

ABREVIACIONS

- DOGC Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya
LCAP Llei 13/1995, de 18 de maig, de contractes de les administracions
públiques

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME

De conformitat amb l'article 2 de la Llei 6/1984, de 6 de març, de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, modificada per les lleis 15/1991, de 4 de juliol, i 7/2002, de 25 d'abril, aquesta Sindicatura emet l'informe relatiu a l'Ajuntament d'Ascó.

1.2. OBJECTE I ABAST

L'objectiu d'aquest informe és la fiscalització de set expedients de contractació de l'Ajuntament d'Ascó.

Els expedients examinats són els següents:

- Casal de la Gent Gran.
- Edifici Nau Industrial.
- Arranjament Accés Nord.
- Arranjament i asfaltatge del camí d'accés al Castell des de la Depuradora.
- Arranjament i asfaltatge del camí de Plantapiles oest.
- Arranjament i asfaltatge del camí de Plantapiles des de la Depuradora fins a la carretera de la Fatarella.
- Arranjament de l'espai lliure, situat entre els carrers Santo Domingo i Castell.

1.3. METODOLOGIA I LIMITACIONS

Aquesta fiscalització s'ha dut a terme d'acord amb les normes de fiscalització del sector públic, i inclou totes aquelles proves que s'han considerat necessàries per a poder expressar les conclusions d'aquest informe d'acord amb els seus objectius.

L'Ajuntament d'Ascó ha facilitat a aquesta Sindicatura de Comptes la documentació sol·licitada, sense cap tipus de limitació.

2. INTRODUCCIÓ A L'ENS FISCALITZAT

L'Ajuntament d'Ascó és un ens que pertany a l'Administració local. Té personalitat jurídica plena d'acord amb els articles 138 i 140 de la Constitució espanyola, i gaudeix d'autonomia per a la gestió dels seus interessos.

3. FISCALITZACIÓ REALITZADA

3.1. CASAL DE LA GENT GRAN

Es tracta d'un contracte d'obres per a la construcció d'un edifici destinat a Casal de la Gent Gran.

Les dades més rellevants de l'expedient de contractació són les següents:

Informe de l'interventor/secretari d'existència de crèdit	19 de març de 1996
Tipus de contracte	Obres
Import aprovat per la Comissió de Govern	82.142.159 PTA, IVA inclòs
Aprovació per la Comissió de Govern	13 de maig de 1997
Procediment d'adjudicació	Concurs públic obert
Import de la licitació	82.142.159 PTA, IVA inclòs
Nombre de contractistes presentats	Quatre contractistes
Contractista adjudicatari	COMSA
Obra adjudicada	73.927.941 PTA, IVA inclòs
Acta de Comissió Govern d'adjudicació definitiva	8 de juliol de 1997
Publicació de l'adjudicació en el DOGC	31 de juliol de 1997
Termini d'execució	12 mesos
Acta de comprovació del replanteig	19 de setembre de 1997
Acta de recepció de les obres	27 d'octubre de 1998
Liquidació definitiva	21 de juny de 2000
Import de la liquidació definitiva	95.136.365 PTA, IVA inclòs

El 24 de gener de 2000 el contractista mostra la seva disconformitat i manifesta que l'import pendent de liquidar és de 28.537.415 PTA, IVA inclòs.

El 3 de febrer de 2000, el contractista interposa un recurs administratiu de reposició, en el qual manifesta que l'obra executada ha estat superior, per un import de 28.537.415 PTA, IVA inclòs, que no consta en la liquidació feta per l'Ajuntament.

A causa de les discrepàncies sobre el volum d'obra executada, l'alcalde va ordenar un amidament conjunt entre la constructora i els serveis tècnics municipals, que es va fer en data 31 de març de 2000.

Com a resultat d'aquest nou amidament es va acordar que a la liquidació practicada prèviament, aprovada per l'Ajuntament caldria incorporar un import de 12.413.205 PTA, IVA inclòs.

El resultat final del cost de l'obra va ser el següent:

Concepte	Import (IVA inclòs)
Import adjudicat	73.764.453
Cost final. Liquidació definitiva	95.136.365
Diferència	21.371.912

Imports en pessetes.

Els 21.371.912 PTA comprenen una partida de 7.355.427 PTA que és un capítol o unitat d'obra no contemplada en el projecte i correspon a escapçat de pilots, cimbra per a forjats, encofrat de parets laterals de jàsseres, diversos materials, variació dels marcs de fusta, formació de dintell damunt del mur d'obra vista, que es va executar per seguretat, tal com diuen els informes tècnics municipals.

L'apartat 4, Condicions econòmiques, de les clàusules administratives generals per als contractes d'obres de l'Ajuntament d'Ascó, contempla diverses possibilitats quant a excés d'obra, preus unitaris i modificacions del projecte, i estableix un seguit de mesures que s'ha seguit en aquest cas, les quals estan subjectes sempre a les decisions dels serveis municipals.

La Comissió de Govern va acordar la modificació de la liquidació del Casal de la Gent Gran en data 21 de juny de 2000. D'acord amb els informes emesos per la direcció facultativa en data 3 d'abril i 20 de juny de 2000, així com les actes de conformitat entre la direcció facultativa i el contractista de dates 31 de març i 17 de juny de 2000, per la qual cosa es deixa sense efecte l'import de 8.958.707 PTA, IVA inclòs, que correspon a la liquidació inicialment aprovada i se substitueix per l'import de 21.371.912 PTA, IVA inclòs. En definitiva, es va produir una desviació del 29% en referència a l'import adjudicat.

3.2. EDIFICI NAU INDUSTRIAL

Es tracta d'un contracte d'obres per a la construcció d'una nau industrial a la parcel·la número 20 del Polígon Industrial d'Ascó.

Les dades més rellevants de l'expedient de contractació són les següents:

Informe de l'interventor/secretari d'existència de crèdit	25 de febrer de 1997
Tipus de contracte	Obres
Import aprovat per la Comissió de Govern	54.999.639 PTA, IVA inclòs
Aprovació per la Comissió de Govern	31 de desembre de 1997
Procediment d'adjudicació	Concurs públic obert
Import de la licitació	54.999.639 PTA, IVA inclòs
Nombre de contractistes presentats	Quatre ofertes
Contractista adjudicatari	COMSA
Obra adjudicada	54.449.642 PTA, IVA inclòs
Acta de Comissió Govern d'adjudicació definitiva	28 d'abril de 1998
Publicació de l'adjudicació en el DOGC	18 de maig de 1998
Termini d'execució	3 mesos
Acta de comprovació del replanteig	12 de maig de 1998
Acta de recepció de les obres	3 de novembre de 1998
Liquidació definitiva	21 de juny de 2000
Import de la liquidació definitiva	60.912.306 PTA, IVA inclòs

En referència a possibles irregularitats cal comentar el següent:

En data 12 de maig de 1999, la Comissió de Govern de l'Ajuntament va aprovar la liquidació final de l'obra per un import final de 6.626.162 PTA, IVA inclòs.

El 3 de febrer de 2000, el contractista interposa un recurs administratiu de reposició, en el qual manifesta que l'obra executada ha estat superior, per un import de 10.137.450 PTA, IVA inclòs.

Per tal de solucionar aquesta qüestió es va seguir el mateix criteri que en el contracte del Casal de la Gent Gran: amidaments conjunts efectuats en data 17 de juny de 2000, els quals es van fer constar en l'acta de la mateixa data, signada per COMSA i pels serveis tècnics de l'Ajuntament d'Ascó. Els resultats dels amidaments van significar un increment de la liquidació inicial de 4.718.255 PTA, IVA inclòs.

El dia 21 de juny de 2000, la Comissió de Govern de l'Ajuntament va aprovar l'esmentat increment.

El resultat final del cost de l'obra va ser el següent:

Concepte	Import (IVA inclòs)
Import adjudicat	54.449.642
Cost final. Liquidació definitiva	65.794.059
Diferència	11.344.417

Imports en pessetes.

En definitiva, es produeix una desviació d'un 21% en referència a l'import adjudicat. De les verificacions efectuades no es desprèn que s'hagin produït duplicitat de pagaments.

3.3. ARRANJAMENT ACCÉS NORD. FASES I – II

Les dades més rellevants del contracte són les següents:

Fase I. Obra civil

Informe de l'interventor/secretari d'existència de crèdit	17 de febrer de 1999
Tipus de contracte	Obres
Import aprovat per la Comissió de Govern	3.506.309 PTA, IVA inclòs
Aprovació per la Comissió de Govern	17 de febrer de 1999
Procediment d'adjudicació	Concurs públic obert
Import de la licitació	3.506.309 PTA, IVA inclòs
Nombre de contractistes presentats	Dues ofertes
Contractista adjudicatari	OSCADI, SL
Import adjudicat	3.155.678 PTA, IVA inclòs
Acta de Comissió de Govern d'adjudicació definitiva	6 d'abril de 1999
Publicació de l'adjudicació en el DOGC	3 de maig de 1999
Termini d'execució	1 mes
Acta de comprovació del replanteig	3 de maig de 1999
Acta de recepció de les obres	26 de juliol de 1999
Liquidació definitiva	28 de juliol de 1999
Import de la liquidació definitiva	3.506.035 PTA, IVA inclòs

Fase II. Jardineria

Informe de l'interventor/secretari d'existència de crèdit	17 de febrer de 1999
Tipus de contracte	Obres
Import aprovat per la Comissió de Govern	3.895.061 PTA, IVA inclòs
Aprovació per la Comissió de Govern	17 de febrer de 1999
Procediment d'adjudicació	Concurs públic obert
Import de la licitació	3.895.061 PTA, IVA inclòs
Nombre de contractistes presentats	Tres ofertes
Contractista adjudicatari	OSCADI, SL
Import adjudicat	3.505.555 PTA, IVA inclòs
Acta de la Comissió de Govern d'adjudicació definitiva	6 d'abril de 1999
Publicació de l'adjudicació en el DOGC	3 de maig de 1999
Termini d'execució	1 mes
Acta de comprovació del replanteig	3 de maig de 1999
Acta de recepció de les obres	26 de juliol de 1999
Liquidació definitiva	28 de juliol de 1999
Import de la liquidació definitiva	3.505.555 PTA, IVA inclòs

La liquidació de les obres de data 28 de juliol de 1999 està aprovada pels serveis tècnics municipals, el contractista i la Comissió de Govern Municipal; l'amentada liquidació inclou un apartat que diu: Formació Torre Mamposteria Pedra. Formació cos de fàbrica de pedra segons detall de 18m³ aproximadament, dos costats carejats i 2 irregulars, amb cairons recuperats i pedra carejada i pedra irregular. Inclou llosa de cimentació de 20 cm de gruix, armada amb malles de 150 x 150 Ø 8 mm., formigó H -175. Amidament 1,000 x 360.000 = 360.000 PTA.

De la documentació examinada no es desprèn que aquesta obra hagi estat duta a terme en part per treballadors de la brigada municipal.

3.4. PRIMER: ARRANJAMENT I ASFALTATGE DEL CAMÍ D'ACCÉS AL CASTELL DES DE LA DEPURADORA. SEGON: ARRANJAMENT I ASFALTATGE DEL CAMÍ DE PLANTAPILES OEST. TERCER: ARRANJAMENT I ASFALTATGE DEL CAMÍ DE PLANTAPILES DES DE LA DEPURADORA FINS A LA CARRETERA DE LA FATARELLA

Atès que aquests tres expedients de contractació, d'acord amb l'article 121 de la Llei 13/1995, de 18 de maig, de contractes de les administracions públiques (LCAP), són aquells que s'anomenen menors, ja que el seu import és inferior a 5.000.000 PTA, es tractaran de forma unitària.

En el primer contracte, que fa referència al camí d'accés al Castell des de la Depuradora, la partida pressupostària corresponia a la número 561109. Del pressupost del contractista, Pavimentos y Obras Hnos. Prat, SL, de data 12 de desembre de 1999 de 2.400.570 PTA, IVA inclòs, la direcció facultativa emet informe favorable en data 13 de desembre de 1999. La factura, de data 13 de desembre de 1999, reuneix els requisits legals. El pagament es va fer el 23 de desembre de 1999.

El segon contracte és el mateix adjudicatari i la partida pressupostària també és la mateixa: número 561109. La direcció facultativa va emetre informe favorable sobre el pressupost de data 13 de desembre de 1999 per import de 1.995.989 PTA, IVA inclòs, en la mateixa data. La factura, de data 21 de desembre de 1999, fou pagada el 23 de desembre de 1999.

En el tercer contracte coincideix també el mateix adjudicatari i la partida pressupostària és la mateixa: número 561109. El 13 de desembre de 1999 la direcció facultativa va emetre informe favorable sobre el pressupost de data 2 de desembre de 1999 per import de 2.784.000 PTA, IVA inclòs. La factura, de data 13 de desembre de 1999, va ser pagada el 23 de desembre de 1999.

Els tres expedients s'han tramitat d'acord amb els requisits que estableix l'article 57 de la LCAP i que són els següents:

- Presentació del pressupost d'obres.
- Aprovació de la despesa per l'òrgan competent.
- La factura corresponent, amb els requisits legals exigibles.

A més, tant la certificació d'existència de crèdit com la fiscalització de la despesa han estat previs a l'aprovació de la factura. De la documentació examinada no es desprèn que els treballs s'haguessin executat abans de l'adjudicació, i es verifica que existia consignació pressupostària.

3.5. ARRANJAMENT DE L'ESPAI LLIURE, SITUAT ENTRE ELS CARRERS SANTO DOMINGO I CASTELL

Les dades més rellevants de l'expedient són les següents:

Informe de l'interventor/secretari d'existència de crèdit	26 de febrer de 1997
Tipus de contracte	Obres
Import aprovat per la Comissió de Govern	24.166.493 PTA, IVA inclòs
Aprovació per la Comissió de Govern	26 de febrer de 1997
Procediment d'adjudicació	Subhasta restringida
Import de la licitació	24.166.493 PTA, IVA inclòs
Nombre de contractistes presentats	Tres ofertes
Contractista adjudicatari	M y J, Gruas SA
Import adjudicat	19.887.113 PTA, IVA inclòs
Acta de la Comissió de Govern d'adjudicació definitiva	21 de maig de 1997
Publicació de l'adjudicació en el DOGC	12 de juny de 1997
Termini d'execució	4 mesos
Acta de comprovació del replanteig	15 de juliol de 1997
Cessió de l'obra	18 de desembre de 1997
Contractista	Àngel Bret Serrano
Autorització de la cessió per la Comissió de Govern	31 de desembre de 1997
Acta de recepció de les obres	12 de gener de 1999
Liquidació definitiva. Import	25.453.817 PTA, IVA inclòs
Data liquidació definitiva	Desembre de 1998

Tal com es desprèn del resum del contracte, l'import adjudicat al contractista M y J. Gruas SA, va ser per un import de 19.887.113 PTA, IVA inclòs.

En data 18 de desembre de 1997, l'empresa adjudicatària M y J Gruas SA, notifica a l'Ajuntament que, a causa de les característiques de l'obra i el desconeixement del terreny, vol cedir l'obra al contractista Sr. Àngel Bret Serrano i sol·licita la seva autorització.

El 23 de desembre de 1997 els serveis tècnics municipals emeten informe favorable sobre la cessió i notifica a la Comissió de Govern que l'obra executada supera el 20% del pressupost d'adjudicació.

El 31 de desembre de 1997 i d'acord amb l'article 115 b) de la LCAP, en estar executat el 20% de l'obra, la Comissió de Govern autoritza la cessió del contracte sense fer cap modificació contractual.

En data 3 de març de 1998 s'eleva a públic la cessió del contracte, davant el notari de Mora d'Ebre Sr. Emilio Mezquita García Granero. Alhora el contractista M y J Gruas SA fa la liquidació de l'obra executada per un import de 4.170.751 PTA, IVA inclòs.

En data 12 de gener de 1999 es fa la recepció de l'obra. El 16 de desembre de 1999 els serveis tècnics municipals informen en la liquidació de les obres que el total certificat i executat ascendeix a 25.453.817 PTA, IVA inclòs. La liquidació va signada pel contractista. En la mateixa data la liquidació és aprovada per la Comissió de Govern.

La desviació que es produeix entre l'import adjudicat 19.887.113 PTA, IVA inclòs i el liquidat, 25.453.817 PTA, IVA inclòs és d'un 28%.

4. CONCLUSIONS

En aquest apartat exposem aquelles observacions i recomanacions derivades de la fiscalització realitzada.

4.1. OBSERVACIONS

De l'examen realitzat es desprèn que en els expedients de contractació corresponents a les obres Casal de la Gent Gran, Edifici Nau Industrial i Arranjament de l'espai situat entre els carrers Santo Domingo i Castell, es verifica la desviació en augment respecte als imports adjudicats del 29%, 21% i 28%, respectivament.

L'article 150.e de la Llei 13/1995, de 18 de maig, de contractes de les administracions públiques (LCAP) assenyala com a causa de resolució del contracte les modificacions del preu del contracte que aïlladament o conjuntament alterin el preu del contracte en quantia superior en més o en menys al 20% del preu o bé representi una modificació substancial del projecte inicial.

L'article 151.1 de la LCAP explica què significa una alteració substancial del contracte, i entre altres coses diu que ho serà la modificació de les finalitats i característiques del projecte inicial, així com la substitució d'unitats que afectin almenys el 50% de l'import del pressupost.

En els expedients examinats es fa evident que els serveis tècnics municipals van verificar i valorar aquells canvis que tècnicament eren obres necessàries, però no complementàries, inseparables del contracte, que representaven més unitats d'obra. Aquests canvis, en cap cas van produir reformats dels contractes.

De fet es tracta d'una convalidació o reformatge a posteriori però que en ser obra executada, estaríem davant el fenomen de l'enriquiment injust per part de l'Administració, si no és reconeguda l'obligació.

En els expedients examinats les desviacions superiors al 20% entre els imports adjudicats i els liquidats restarien incloses en el supòsit de l'article 150 de la LCAP. Aquest fet és en ell mateix un incompliment legal que duu com a conseqüència jurídica la resolució del contracte, que per altra banda és potestativa de l'Administració.

Tot i verificar-se el supòsit de fet de l'article 150 de la LCAP, abans esmentat en els expedients contractuals examinats, aquest no té l'efecte d'invalidar el procediment contractual d'adjudicació.

En referència als contractes menors, apartat 3.4 de l'informe, cal considerar que compleixen el que disposa l'article 57 de la LCAP.

4.2. RECOMANACIONS

D'acord amb el que s'explica en els apartats 3.1, 3.2, 3.5 i 4.1 de l'informe, és evident que en aquests expedients contractuals s'han produït desviacions significatives entre els imports adjudicats i els liquidats.

La Sindicatura de Comptes recomana que la redacció tècnica dels projectes d'obres incloguin tots aquells capítols o unitats d'obra necessaris, per dur-les a terme, i per tant poder valorar-les correctament, de tal forma que no es produeixin adjudicacions a la baixa que comportin durant l'execució de les obres la inclusió d'unitats no previstes, amb la finalitat de prevenir modificacions del preu final del contracte que ultrapassin els límits establerts en la normativa aplicable en matèria contractual, i duguin a l'incompliment de l'esmentada normativa.

5. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

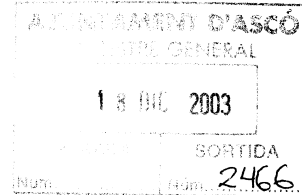
A l'efecte previst per l'article 6.1 de la Llei 6/1984, de 5 de març, de la Sindicatura de Comptes, modificada per la Llei 15/1991, de 4 de juliol, i per la Llei 7/2002, de 25 d'abril, el present informe de fiscalització fou tramès a l'Ajuntament d'Ascó.

A continuació es presenta l'escrit enviat per l'Ajuntament d'Ascó.

AJUNTAMENT D'ASCÓ

(Ribera d'Ebre)

Il·lm. Sr. Josep M. Carreras i Puigdengolas
SÍNDIC DE COMPTES
C/ Jaume I, 2-4
08002 BARCELONA

Sindicatura de Comptes de Catalunya

Número: 3618

Data: 22-12-2003 Hora: 13.45

Registre d'entrada

Passi a: SR. CARRERAS Núm. int. 1274
Data: 22-12-2003

Il·lm. Sr,

En relació a l'interessat en el vostre escrit R.S. núm. 4007 de data 11/12/2003, per la present us comuniquem la recepció, en data 15/12/2003, del projecte d'informe 26/2002-IP, Ajuntament d'Ascó, exercici 2002.

Atentament,

L'ALCALDE

Signat.- Antonio Casanova Castelló
Ascó, 17 de desembre de 2003

Entitat inscrita al Registre d'Entitats Locals, nº 01430192 (Art. 8, R.D. 382/86)

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Jaume I, 2-4
08002 Barcelona
Tel. (+34) 93 270 11 61
Fax (+34) 93 270 15 70
sindicatura@sindicatura.org
www.sindicatura.org

Elaboració del document PDF: maig de 2004

Dipòsit legal: B-28905-2004